

Behandeling

Centrale katheter via de arm (PICC)

Een PICC is een dun slangetje dat via een bloedvat in de bovenarm wordt ingebracht.

PICC staat voor: peripherally inserted central catheter ofwel 'perifeer ingebrachte centraal veneuze katheter'. Het is een dun slangetje (katheter) dat via een bloedvat in de bovenarm wordt ingebracht. Het uiteinde van de PICC komt uit in een groot bloedvat, vlak boven het hart.

Waarom een PICC?

Voor uw behandeling is het nodig dat u medicijnen via de bloedvaten krijgt toegediend. Daarnaast nemen we regelmatig bloed bij u af voor onderzoek. Uw bloedvaten kunnen van deze handelingen schade ondervinden. Hierdoor kan het steeds moeilijker worden om toegang tot een bloedvat te krijgen door middel van prikken. Dit wordt vaak als onprettig ervaren. Meestal nemen we bloed af via de PICC, soms wordt toch bloed geprikt via een ader in uw andere arm.

Via de PICC kunnen we:

- uw medicijnen op een veilige en minder pijnlijke manier toedienen;
- bloed afnemen;
- contrastvloeistof inspuiten als u een CT-scan moet ondergaan.

Hoe verloopt de behandeling?

Hier vindt u alle belangrijke informatie over uw behandeling.

Voorbereiding

Hoe bereidt u zich voor?

In het ziekenhuis

- Voor het plaatsen van de PICC is géén operatie nodig.
- Op de dag dat de katheter wordt ingebracht, draagt u het beste ruimzittende bovenkleding.
- Houdt u er rekening mee dat u na het plaatsen van het plaatsen van de PICC nog enkele uren in het ziekenhuis moet blijven.

Kunt u niet naar uw afspraak komen?

Belt u dan zo snel mogelijk, maar uiterlijk een werkdag voor uw afspraak, naar de polikliniek van de arts die met u het inbrengen van de PICC heeft afgesproken. U kunt bellen naar het algemene nummer van het Jeroen Bosch Ziekenhuis, (073) 553 20 00. Zij kunnen u doorverbinden naar de polikliniek.

Patiënten met kanker bellen naar het Oncologisch centrum (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/oncologisch-centrum>).

Bent u ziek of verkouden?

Bent u de dagen voor de ingreep erg verkouden? Moet u veel hoesten of heeft u koorts? Neemt u dan minimaal 24 uur van tevoren contact op met de polikliniek waar u onder behandeling bent.

Resistente bacterie (BRMO)

Draagt u een resistente bacterie (bijvoorbeeld MRSA of ESBL) bij u? Dan kan dit voor uzelf en voor medepatiënten een risico geven bij een medische behandeling.

Het is daarom heel belangrijk dat u doorgeeft als u:

- in de afgelopen 2 maanden opgenomen of behandeld bent geweest, in een buitenlandse zorginstelling;
- in de afgelopen 2 maanden opgenomen bent geweest in een Nederlands ziekenhuis of verpleeghuis, waar een resistente bacterie aanwezig was;
- in de afgelopen 2 maanden in een instelling voor asielzoekers heeft gewoond;
- door uw beroep in contact komt levende varkens, vleeskalveren of vleeskuikens (bijvoorbeeld: varkens-, kalver- en pluimveehouders, veeartsen, medewerkers slachthuis);
- woont op een bedrijf met varkens, kalveren of vleeskuikens;
- ooit besmet bent geweest met een resistente bacterie;
- contact heeft met iemand die een resistente bacterie bij zich draagt.

Zo nodig onderzoeken we dan of u een resistente bacterie bij u draagt. Als dat zo is dan nemen we in het ziekenhuis maatregelen om te voorkomen dat de bacterie zich verspreidt.

Geldt een van bovenstaande punten voor u, geef dit dan door aan de polikliniek of afdeling die het onderzoek of de behandeling met u heeft afgesproken.

De behandeling

Hoe verloopt de behandeling?

Waar meldt u zich?

U meldt zich op de afgesproken tijd bij de afdeling radiologie gebouw B, verdieping 0, ontvangst 4.

Als u opgenomen bent, begeleidt een verpleegkundige van de afdeling u.

Tijdens de behandeling

Tijdens het inbrengen ligt u op uw rug op een bed, met uw armen naast uw lichaam. Het inbrengen gebeurt op een steriele manier. Steriel wil zeggen 'vrij van ziektekiemen'. De medewerker die de katheter inbrengt, draagt daarom een operatieschort, masker en steriele handschoenen. De arm waarin de PICC geplaatst wordt, dekken we steriel af.

Met behulp van een echoapparaat zoeken we de ader op waarin de PICC geplaatst wordt. We kiezen hiervoor een ader in de bovenarm, iets boven de elleboogplooï. De PICC kan in beide armen worden ingebracht, bij voorkeur rechts. Eerst verdoven we de insteekplaats. Dit kan een onaangenaam gevoel geven. Het opschuiven van de katheter in uw bloedvat is niet pijnlijk. In principe voelt u er weinig tot niets van.

Vastzetten van de PICC

Een klein gedeelte van de PICC is buiten het lichaam zichtbaar. De PICC wordt niet vastgehecht, maar met een speciale fixatiepleister (Statlock®) op zijn plaats gehouden. De insteekopening van de PICC dekken we af met doorzichtige folie (Tegaderm®). Deze folie voorkomt dat bacteriën via de PICC het lichaam in kunnen gaan. Het inbrengen van de PICC duurt ongeveer een half uur.

Na de behandeling

Wat gebeurt er na de behandeling?

Wat gebeurt er na het inbrengen van de katheter?

Na het inbrengen, controleert de radioloog of de katheter op de juiste plaats zit. Vervolgens leggen we een drukverband aan. De PICC kan direct na het plaatsen gebruikt worden. Na 1 uur verwijdert de verpleegkundige het drukverband. Daarna houden de verpleegkundigen u nog 1 uur in de gaten, in verband met het mogelijk (opnieuw) gaan bloeden nadat het verband verwijderd is.

Thuis

Waar moet u thuis aan denken?

Verzorging van de PICC

Meestal kan de PICC ongeveer 12 maanden blijven zitten. Soms is dat langer.

Als u bent opgenomen in het ziekenhuis, dan verzorgt de verpleegkundige de PICC. In de thuissituatie verzorgt de thuiszorg de PICC wekelijks. De transferverpleegkundige, uw behandelend arts of verpleegkundig specialist vraagt deze thuiszorg aan. Dit gebeurt in overleg met u. Vervolgens neemt de thuiszorginstelling telefonisch contact met u op om een eerste afspraak voor de verzorging in te plannen.

- Elke keer na gebruik moet de PICC worden doorgespoten met een zoutoplossing (NaCl 0,9%).
- Ook als de PICC even niet in gebruik is, moet deze wekelijks worden doorgespoten.
- De Tegaderm® pleister wordt ook wekelijks verschoond.
- De Statlock® pleister wordt eens in de drie weken verwisseld.

Verbandmaterialen PICC

Als u thuis een infuuspomp nodig heeft, bijvoorbeeld voor het toedienen van antibiotica, dan worden de verbandmaterialen samen met de infuuspomp bij u thuisbezorgd.

Voor patiënten met kanker staat op de dag van het plaatsen van de PICC een tasje met verbandmaterialen klaar op het Oncologisch Centrum of bij de Apotheek van het Jeroen Bosch Ziekenhuis. Dit tasje bevat een voorraad van alle materialen die in de thuissituatie nodig zijn. Is de voorraad op? Dan kunt u dit aangeven bij uw behandelaar. Die vraagt dan nieuwe verbandmaterialen voor u aan.

Wat moet u zelf meenemen als uw statlockpleister verzorgd moet worden?

- statlockpleister
- buisverband (tubigrip)

Wat mag wél met de PICC?

- Bloed laten afnemen uit de PICC.
- Contrastvloeistof inspuiten in de PICC (bij een CT-scan).
- Douchen (zowel de statlockpleister als de tegadermpleister laten zitten!). Bescherm uw arm tegen het douchewater, door bijvoorbeeld vershoudfolie om uw arm te wikkelen.

Bloedafname uit de PICC

Als het nodig is om bloed af te nemen uit de PICC, kunt u hiervoor terecht bij de afdeling Bloedafname (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/bloedafname>) locatie 's-Hertogenbosch, van 8.00 tot 16.30 uur. U hoeft hiervoor geen afspraak

te maken.

Voor patiënten met kanker geldt dat als de bloedafname gecombineerd wordt met een behandeling, u hiervoor een afspraak moet maken bij het Oncologisch Centrum (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/oncologisch-centrum>).

Wat mag niet met de PICC?

- Bloed afnemen uit de arm waarin de PICC is geplaatst (dus wel uit de PICC zelf, maar niet uit een andere ader van deze arm).
- Het meten van de bloeddruk aan de arm waarin de PICC is geplaatst. Dit moet dus aan de andere arm of eventueel onderbeen gebeuren.
- Uw arm teveel belasten, bijvoorbeeld bij gewichtheffen, niet meer dan 10 kg., u mag niet tennissen, volleyballen e.d.
- Een bad nemen of zwemmen, tenzij u de arm droog houdt. *N.B. Voor patiënten die chemotherapie krijgen, geldt dat baden, zwemmen en saunabezoek wordt afgeraden in verband met de lage weerstand en het risico van infecties.*

Wanneer moet u contact opnemen?

Neem in de volgende gevallen contact op met het ziekenhuis of met de verpleegkundige van de thuiszorg:

- Bij een (mogelijke) infectie rondom de insteekopening. U merkt dit aan roodheid, zwelling, warmte, pijn, vocht (pus).
- Geruis in het oor terwijl medicijnen worden gegeven.
- Pijn tijdens het inspuiten.
- Barst in de katheter.
- Loslaten van het afsluitdopje.
- Als het niet mogelijk is om de medicijnen in te spuiten.
- Weerstand bij het inspuiten van de medicijnen, alsof u een soort tegendruk voelt.

Neem direct contact op (ook 's nachts!) bij:

- Tekenen van trombose (bloedstolsel in de ader), namelijk pijn aan de arm of schouder, zwelling, roodheid.
- Tekenen van kortademigheid, hoesten, pijn ter hoogte van de borstkas en bewustzijnsverlies.
- Koorts (een temperatuur van 38.5° C of hoger).

Hoe kunt u ons bereiken?

Op werkdagen kunt u contact opnemen met de polikliniek van de arts die het inbrengen van de PICC heeft afgesproken. Voor patiënten met kanker is dit het Oncologisch Centrum. U kunt u laten doorverbinden via het algemene nummer van het Jeroen Bosch Ziekenhuis, telefoonnummer (073) 553 20 00.

Na 17.00 uur in de avond, nacht en in de weekenden belt u met de Spoedeisende Hulp van het ziekenhuis, telefoonnummer (073) 553 27 00.

Heeft u nog vragen?

Als u nog vragen heeft kunt u contact opnemen met uw behandelend arts, verpleegkundig specialist of de verpleegkundige op de afdeling.

Praktische tips

Wat neemt u mee?

Bij iedere afspraak in het ziekenhuis moet u meenemen: een geldig legitimatiebewijs, uw JbZ-patiëntenpas en uw Actueel Medicatie Overzicht (AMO). Hier vindt u meer informatie (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/wat-neemt-u-mee>) over wat u moet meenemen.

MijnJBZ

Via de beveiligde website MijnJBZ (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz>) kunt u thuis uw persoonlijke en medische gegevens inzien zoals die in het JBZ bekend zijn.

Betrokken afdelingen

Oncologisch Centrum (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/oncologisch-centrum>)

Code ALG-062